

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zagadnienia pracy logopedycznej z osobą z niepełnosprawnością intelektualną, PG_00208131						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2029/2030		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	4		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	8		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Specjalnej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		mgr Dagmara Kubiak-Kazuła				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		20.0	50
Cel przedmiotu	Przedmiot ma na celu wprowadzenie studentów w problematykę logopedii (zapoznanie z podstawową dla tej dyscypliny terminologią oraz obszarami zainteresowań), ze szczególnym uwzględnieniem zaburzeń mowy u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. W ramach zajęć studenci zdobędą podstawy teoretyczne (charakterystyka oligofazji) oraz praktyczne umiejętności niezbędne do diagnozowania, planowania i prowadzenia skutecznej terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[E.21.U.2] Potrafi analizować organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym; realizować zadania nauczyciela – wychowawcy na różnych etapach edukacyjnych; przestrzegać zasad i reguł pracy dydaktyczno-wychowawczej; określać cele, treści kształcenia, środki dydaktyczne, metody kształcenia, formy organizacji zajęć, planować zajęcia pozalekcyjne, prezentować wsparcie metodyczne nauczyciela; analizować i stosować strategie organizowania zajęć w różnych formach edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, w tym z dodatkowymi sprzężonymi zaburzeniami; analizować metodyczne aspekty błędów wychowawczych; prezentować metodyczne aspekty współpracy z rodzicami lub opiekunami uczniów oraz specjalistami	W ramach przedmiotu student rozwija umiejętności analizy organizacji i specyfiki kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, ze szczególnym uwzględnieniem problemów komunikacyjnych oraz potrzeb logopedycznych tych uczniów. Student uczy się planować i realizować zadania nauczyciela-wychowawcy w kontekście wspierania rozwoju mowy i języka ucznia oraz kształtowania jego kompetencji komunikacyjnych w toku codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej. W oparciu o wiedzę logopedyczną student potrafi określać cele terapeutyczne, dobierać metody, środki dydaktyczne oraz formy organizacyjne zajęć wspomagających rozwój komunikacji werbalnej i niewerbalnej uczniów z niepełnosprawnością intelektualną – zarówno w edukacji formalnej, jak i w działaniach pozalekcyjnych. Umie także analizować i stosować strategie prowadzenia zajęć z uczniami ze sprzężonymi zaburzeniami, rozpoznając metodyczne aspekty pracy z trudnościami komunikacyjnymi. W toku zajęć student zdobywa również kompetencje w zakresie współpracy z rodzicami i specjalistami, potrafi uwzględnić ich rolę w procesie terapeutycznym, a także potrafi reagować na błędy wychowawcze poprzez analizę ich skutków i wybór odpowiednich metod wsparcia ucznia w obszarze porozumiewania się.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[E.2I.K.4] Jest gotów do współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy	W ramach realizacji przedmiotu student rozwija postawę gotowości do współpracy z nauczycielami, logopedami oraz innymi specjalistami, dostrzegając potrzebę wspólnego działania na rzecz skutecznej terapii mowy i rozwoju kompetencji komunikacyjnych u osób z niepełnosprawnością intelektualną. Student rozumie, że skuteczna diagnoza i terapia logopedyczna wymaga wielospecjalistycznego podejścia, a także ciągłego doskonalenia własnych kompetencji i warsztatu pracy. Zajęcia kształtują otwartość na dialog i wymianę doświadczeń w zespole terapeutyczno-edukacyjnym oraz uczą podejmowania działań w duchu współodpowiedzialności za efekty pracy z uczniem z trudnościami komunikacyjnymi. Student rozwija umiejętność współpracy z rodziną dziecka, rozumiejąc jej kluczową rolę w procesie wspierania rozwoju mowy i języka oraz w utrwalaniu efektów terapii poza placówką edukacyjną. W ramach tego efektu student nie tylko poznaje zasady współpracy między profesjonalistami, ale również uczy się refleksji nad własną praktyką zawodową i dostrzega wartość uczenia się przez całe życie w obszarze pedagogiki specjalnej i logopedii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[E.21.W.3] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych; podstawę programową kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym w szkołach podstawowych oraz kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy; wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia i opracowywanie oraz modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjnoterapeutycznego; specjalistyczne metody rozwijania kompetencji osobistych, komunikacyjnych i społecznych; zasady organizowania przestrzeni szkolnej oraz optymalnego stanowiska pracy; rolę współpracy z rodziną, nauczycielami i specjalistami;	W ramach realizacji przedmiotu student zdobywa wiedzę zgodną z efektem kształcenia [E.21.W.3], dotyczącym metodyki wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną, a także znajomości podstawy programowej kształcenia ogólnego dla tej grupy uczniów. Poprzez zapoznanie się z podstawową terminologią logopedyczną oraz obszarami zainteresowań logopedii, student poznaje specyfikę komunikacji dzieci z niepełnosprawnością intelektualną oraz zdobywa wiedzę na temat oligofazji jako charakterystycznego zaburzenia mowy w tej grupie. Omawiane są również specjalistyczne metody wspierania rozwoju kompetencji komunikacyjnych, osobistych i społecznych, co stanowi integralną część metodyki pracy z uczniem z NI. Student uzyskuje wiedzę na temat znaczenia wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania dziecka, w tym diagnozy logopedycznej jako jednego z jej elementów, oraz poznaje zasady konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych z uwzględnieniem wsparcia logopedycznego. W kontekście tematyki przedmiotu omawiane są także zasady organizacji przestrzeni edukacyjnej sprzyjającej rozwojowi komunikacyjnemu uczniów z trudnościami w mówieniu i rozumieniu mowy, a także rola współpracy z rodziną i specjalistami (w tym logopedą) w planowaniu i realizacji skutecznej terapii. Dzięki temu student nie tylko zna metodykę pracy z uczniem z umiarkowaną lub znaczną niepełnosprawnością intelektualną, ale także rozumie, w jaki sposób rozwój kompetencji komunikacyjnych stanowi jeden z kluczowych elementów funkcjonowania ucznia w środowisku edukacyjnym i społecznym.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport

Treści przedmiotu	Oligofrenologopedia podstawowe terminy, obszar zainteresowań, cele i zadania. Wprowadzenie wiedzy na temat oligofazji problemy klasyfikacyjne, kryteria diagnostyczne. Charakterystyka rozwoju mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w odniesieniu do stopnia niepełnosprawności. Nakładanie się obszarów diagnostycznych w przypadku zaburzeń współwystępujących. Standardy postępowania logopedycznego w przypadku terapii mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Metody terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Metody terapii logopedycznej osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, głębokim i znacznym. Dokumentacja logopedyczna w przypadku terapii mowy dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Aspekty fonetyczno-fonologiczne, składniowe, morfologiczne i semantyczne w oligofazji. Rozwijanie kompetencji gramatycznych i leksykalnych w oligofazji. Komunikacja alternatywna i wspomagająca. Sprawności językowe i komunikacyjne dzieci z zespołem Downa, mózgowym porażeniem dziecięcym oraz apraxją mowy. Pomoce logopedyczne i ich rola w poszczególnych etapach terapii. Wczesna interwencja logopedyczna w przypadku dzieci dotkniętych oligofazją.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	prezentacja metody terapii	51.0%	50.0%
	prezentacja zestawu ćwiczeń	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Jęczeń, U. M. (2015). Postępowanie logopedyczne w przypadku oligofazji. W: S. Grabias, J. E. Panasiuk, T. W. Woźniak (red.), Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. Podręcznik akademicki (s. 267282). Wydawnictwo UMCS. Kaczorowska-Bray, K. (2014). Biologiczne podłoże zaburzeń mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną. W S. Milewski, J. Kuczkowski, K. Kaczorowska-Bray (red.), Biomedyczne podstawy logopedii (s. 263285). Harmonia Universalis. Kaczorowska-Bray, K. (2017). Kompetencja i sprawność językowa: dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. Kaczorowska-Bray, K., & Milewski, S. (2018). Problemy terapeutyczne w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną - budowanie kompetencji językowej, komunikacyjnej i poznawczej. Logopedia, 47, 289302.
	Uzupełniająca lista lektur	Grzesiak-Witek, D. (2018). Terapia logopedyczna dzieci z zespołem Downa. W: J. Cieszyńska-Rożek, P. Sobolewski, D. Grzesiak-Witek (red.), Zaburzenia mowy w wybranych zespołach uwarunkowanych genetycznie (s.64-75). Wydawnictwo Czelej. Jęczeń, U. M., & Kozera-Wierchoś, M. (2015). Postępowanie logopedyczne w przypadku zespołu Downa. W: S. Grabias, J. E. Panasiuk, T. W. Woźniak (red.), Logopedia. Standardy postępowania logopedycznego. Podręcznik akademicki (s. 283306). Wydawnictwo UMCS. Kaczorowska-Bray, K. (2021). Dziecko z niepełnosprawnością intelektualną w przedszkolu i na etapie edukacji wczesnoszkolnej. W: A. Domagała, U. Mirecka (red.), Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna, t. 2, Diagnozowanie i terapia zaburzeń mowy (s. 454497). Harmonia. Michalik, M. (2011). Biologiczne determinanty rozwoju i zaburzeń mowy w mózgowym porażeniu dziecięcym. W: M. Michalik (red.) Nowa Logopedia, t. 2, Biologiczne uwarunkowania rozwoju i zaburzeń mowy (s.141-165). Collegium Columbinum. Michalik, M., Milewski, S., Kaczorowska-Bray, K., & Solak, A. (2018). Jak szybko mówią dzieci niepełnosprawne intelektualnie. Szkoła Specjalna, 79, 102113.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.